

8.4. LNT - partea a 2-a

Tehnica și etica LNT pentru drumeți

*Orice acțiune a turistului e corectă -
dacă păstrează integritatea, stabilitatea și frumusețea Naturii,
și greșită - când face altceva.*

Oamenii se pot bucura în multe feluri de contactul cu Natura. Ei se pot deplasa pe jos, cu barca, călare, pe bicicletă, pe skiuri, cu rachetele pe zăpadă sau cu colțarii pe gheață, ca să amintim doar câteva feluri de mers. Mulți împing drumeția la limita posibilităților sportive și ajung în zonele cele mai sălbatice.

Oamenilor le face plăcere să călătorească, însă pentru locurile pe unde ei trec sau pentru animalele pe care le întâlnesc, turismul poate fi dăunător și chiar distructiv. Zonele nelocuite din SUA sunt variate și frumoase, dar fragile. Activitățile turistice produc poluarea apelor, alungarea

sălbăticiunilor, eroziunea solului și distrugerea vegetației călcată în picioare.

Chiar simpla noastră prezență în natură are o mare influență asupra mediului respectiv. Ideea că turismul în mijlocul Naturii n-ar avea un impact asupra mediului a devenit o minciună. Dacă turiștii ar fi mai bine informați, mai ales despre regulile LNT, s-ar putea evita distrugerii iremediabile.

Informațiile pe care le citiți fac parte din Proiectul național de educație numit LNT, care intenționează să contribuie la soluționarea gravei probleme ce o reprezintă distrugerea Naturii. Baza programului LNT sunt cele 7 reguli pentru micșorarea pagubelor produse de turism, mai precis de turismul nemotorizat.

Regulile și practicile LNT extind politețea și ospitalitatea obișnuită în societate la purtarea drumeților, în folosul Naturii din care facem parte cu toții. Ele se bazează pe respectul permanent pentru Natură, cuplat cu bunul simț și atenția, urmărind să permită fiecărui drumeț să le aplice în orice situație concretă. Regulile LNT pot fi însă aplicate practic *aici și acum*, oriunde - în sălbăticie, în parcurile din oraș, chiar în curtea din spatele casei – și în orice activitate recreativă.

Una din cel mai importante preocupări ale oricărui turist trebuie să fie grija sinceră pentru asigurarea impactului minim asupra mediului și priceperea de a pune în practică această preocupare. Pe măsură ce numărul turiștilor crește exponențial, necesitatea acestor priceperi devine din ce în ce mai importantă. Indiferent ce mod de deplasare se folosește: mers, cățărare, bicicletă, mașină, animale de povară sau barcă, toate trebuie făcute astfel ca Natura să sufere cât mai puțin.

Iată care sunt pe scurt regulile și tehnicile de ținut minte în acest scop:

Regulile Programului LNT

1. Plănuiește și pregătește din timp excursia!
2. Calcă și pune tabăra pe suprafețe de teren rezistent!
3. Nu murdări Natura și evacuează-ți gunoiul!
4. Lasă locul vizitat așa cum l-ai găsit!
5. Nu lăsa urme de la focul de tabără!
6. Respectă viețuitoarele sălbatice!
7. Respectă pe ceilalți drumeți!

Regula LNT 1: Plănuiește și pregătește din timp excursia!

Pregătește din timp excursia, ținând seama de intențiile tale și de scopurile grupului cu care mergi.

Învăță!

Pentru planificare adună informații, fă-ți cunoscute dorințele și află intențiile tovarășilor de călătorie.

Începe-ți pregătirea întrebând care sunt caracteristicile ecosistemului pe care îl vei traversa și care sunt regulile și instrucțiunile pentru reducerea impactului ecologic. Paginile pe Internet ale agențiilor guvernamentale, birourile și centrele de informare turistică oferă informații despre regulamentele speciale, despre problemele de mediu, despre pregătirea unei excursii, alte sfaturi educative precum și posibilitățile de a presta servicii benevole.

Întrucât fiecare zonă naturală este unică, regulamentele privind comportarea la traversarea ei și cele pentru obținerea autorizației de vizitare sunt diferite. Procură și studiază regulamentele și prevederile speciale valabile în zona pe care o vei străbate.

Însușește-ți tehnica specifică modului (modurilor) de deplasare ales și cunoștințele de prim ajutor, procură echipamentul necesar pentru a reuși excursia.

Învăță cum să faci ca **să nu lași urme** pe oriunde mergi. Planul excursiei trebuie să țină seama de asigurarea condițiilor necesare pentru respectarea regulilor LNT, prin alegerea judicioasă a etapelor și locurilor de popas, și prin prevederea unor durate suficiente de timp, care să permită deplasarea și odihna în condiții corespunzătoare.

Pregătește-te pentru vreme rea, condiții periculoase și accidente. Fii pregătit să decizi corect și repede când să stai pe loc sau să te întorci din drum, dacă simți apropierea vreunui pericol, sau pățești un accident. În felul acesta nu vei fi silit să încalci regulile LNT din cauza necesităților de asigurarea siguranței personale. De exemplu, o planificare proastă sau neglijarea apropierii vremii rele poate transforma o excursie ușoară într-o încheștare cu hipotermia. Când ești înfrigurat și ud, mintea funcționează prost și vei fi înclinat să crezi că în situația respectivă regulile se schimbă, adică ar fi permis să lași pe loc resturile neglijente de la un foc de tabără sau de la un adăpost improvizat.

Excursia în grup.

Agențiile de turism pot da sugestii despre locurile interesante pe care le-ați putea vizita cu grupul. Este nevoie ca specificul grupului, nivelul său general de pregătire și de comportare să corespundă caracterului zonei în care doriți să mergeți. De exemplu, în jurul terenurilor de picnic, campingurilor și altor amenajări turistice, oamenii se așteaptă la oarecare zgomot și deranj. În schimb, în zonele nelocuite, turiștii vor să se bucure de Natură fără astfel de inconveniente.

Mărimea grupului

Nu călătoriți în grupuri mari. Împarte grupul mare în echipe de 4-6 persoane.

Mărimea grupului depinde de destinație, de exemplu:

- **În Parcurile naționale sau în zonele nelocuite nominalizate de autorități:** grupul ar trebui să fie cât mai mic, adică maxim 8 persoane, dar mai puține e mai bine.

- **În pădurile cu utilizare multiplă** (acestea nu sunt terenuri nelocuite): grupurile mai mari de 8 persoane ar trebui să meargă în zone nelocuite. Grupurile mari pot face ture splendide pe terenurile

naționale pentru păduri

Agenției

sau ale

Agenției de administrarea terenurilor publice

Indiferent de mărimea grupului sau de scopul excursiei, aplicarea practică a regulilor LNT necesită grijă și prevedere. Pe cât posibil zonele mai sălbatice vor fi vizitate în grupuri mici. Grupurile mari pot fi zgomotoase și distructive dacă nu sunt foarte atent supravegheate. Pentru un grup mare se vor prevedea mai mulți ghizi (conducători) cu experiență, astfel ca grupul să fie împărțit în cete mai mici, care vor călători și pe cât posibil și înopta separat. Evitați apariția de discuții în cursul excursiei, prezentând regulile LNT fiecărui participant încă înainte de plecarea de acasă. Interesați-vă din timp la autoritățile care administrează zona de eventualele limitări privind mărimea maximă a grupului. Grupurile mari și formate din persoane cu mai puțină experiență vor fi mai potrivite pentru trasee populare, de-a lungul cărora există poteci marcate și cabane.

Evitați perioadele de mare aglomerație!

Vizitele în zonele populare, în perioadele de maximă afluență cum ar fi: vacanțele școlare, concediile, sfârșiturile de săptămână, sunt adeseori confruntate cu o circulație aglomerată, înghesuială, întâzieri și conflicte cu alte grupuri. În loc de a vă chinui singuri mai bine călătoriți în alte perioade, de exemplu la mijlocul săptămânii, când veți întâlni mai puțină lume și veți avea o plăcere mai mare. Sau, mergeți în zone mai puțin umblate.

Pentru a evita surprizele neplăcute, faceți rezervările de locuri și cereți autorizațiile de vizitare cu mult timp înainte.

Evitați deplasarea când condițiile de mediu ar putea avea un impact mai grav; de exemplu, evitați să călătoriți când potecile sunt noroioase.

Folosiți echipament adecvat!

Fiți pregătiți să întâlniți vreme rea, pericole, accidente. Luați o sobă portabilă și combustibil de rezervă, o oală, chibrituri, o oglindă de semnalizare, un fluier și o vestă fluorescentă. Luați totdeauna o hartă bună, hrană și apă suficientă, un filtru sau tablete de purificarea apei, haine călduroase, ceva de protecție contra soarelui puternic și a insectelor.

Echipamentul corespunzător poate de asemenea reduce impactul asupra mediului. O sobă portativă care nu afumă nici o piatră este exemplul cel mai clar. Sau, dacă folosim bocanci impermeabili și parazăpezi putem păși numai pe poteca noroioasă dar deja bătută, în loc să călcăm pe iarba învecinată potecii, ca să nu ne udăm sau murdărim, dar distrugând în felul acesta Natura.

Echipamentul corespunzător poate determina succesul unei excursii, dar e greșit și să cari cu tine prea multe lucruri.

Pentru reducerea cantității de gunoaie în excursie, reambalați alimentele acasă.

Gestionează avantajos producția ta de gunoi printr-o reîmpachetare dibace a hranei, astfel ca să eviți resturile. Hrana va fi ambalată în pungi sau cutii refolosibile din plastic. Scapă încă de acasă de ambalajele grele de la magazin, pentru a nu fi tentat să le arunci în natură.

Învăță bine să faci ce vei avea de făcut!

Studiază bine echipamentul și manevrele necesare pentru excursie.

Învață de la un prieten mai priceput, urmează un curs, sau angajează un ghid competent. Ai grijă să înveți: cum se dă primul ajutor, orientarea în teren și auto-salvarea, precum și să ai condiția fizică necesară pentru călătorie.

Învață cât mai multe despre zona în care vei călători și cum te poți distra acolo fără să te accidentezi sau să distrugi mediul ambiant. Regulile LNT depind de specificul zonei traversate: de exemplu pe un ghețar e nevoie să știi cum arată solul criptobiotic, dar într-o mlaștină vei fi mai interesat de posibilul impact asupra plaurului.

Poartă-te ca un om responsabil!

Accidentarea sau rătăcirea are urmări grave pentru tine, pentru cei care încearcă să te salveze și pentru mediu. Peisajul ar putea fi distrus iremediabil de vehiculele sau de mulțimea salvatorilor care participă la salvare. Poartă-te ca un om responsabil și ai grijă de siguranța ta, fiind mereu atent și precaut, judecând limpede/ corect. Micșorează riscul, făcând excursii care corespund posibilităților și dorințelor tale. Fii pregătit să te salvezi singur din situații grele.

Înregistrează-te în registrul cabanei sau al paznicului din zonă.

Învață să te orientezi în orice condiții. Ia totdeauna cu tine o hartă pe care oricând să poți indica unde te afli. Nu te pierde de grup. Pentru orice eventualitate, indică unui prieten traseul pe care vei merge și dă-i instrucțiuni ce să facă dacă nu reapari la data stabilită. Folosește harta și busola, pentru a nu fii silit să construiești momâi din pietre, să desfigurezi stâncile și copacii, să folosești fanioane sau semne de vopsea - ca să marchezi pe unde ai trecut.

Regula LNT 2: Calcă și pune tabăra pe suprafețe rezistente de teren

Calcă numai pe suprafețele rezistente!

Suprafețe rezistente sunt: potecile și campingurile marcate, stâncile, pietrișul, iarba uscată, zăpada.

Ce efect are călcătura piciorului asupra solului? Răspunsul este: depinde. Aceiași călcătură înseamnă altceva pentru un pui de copac sau un teren ierbos, pentru patul de frunziș veșted sau solul criptobiotic, pentru malul pietros al râului sau pentru patul de mușchi.

Din păcate, urmele de pași provoacă distrugerea vegetației și a solului în aproape toate zonele umblate. Refacerea vegetației poate dura un an în sudul munților Appalași sau 25 de ani și mai mult pe un ghețar. Dar pot apare și altfel de distrugerii. Majoritatea solurilor neumblate conțin animale care trăiesc în, sau se hrănesc cu vegetația în descompunere. Călcarea cu piciorul distruge habitatul acestor insecte, viermi, moluște și melci, sau diversele ciuperci care fertilizează solul și asigură refacerea vegetației.

Solul aflat sub vegetație e protejat câtă vreme există vegetație; dacă aceasta dispare, eroziunea continuă indiferent că pe el se mai calcă sau nu.

Când mergeți sau poposiți, călcați sau stați numai pe suprafețe rezistente la apăsare, cum ar fi stâncile, nisipul, pietrișul iarba uscată, zăpada sau apa.

Nu stricați porțiunile necălcate din zonele intens vizitate!

În zonele intens vizitate de turiști folosiți NUMAI potecile marcate, zonele de campare și celelalte suprafețe amenajate. Călcând NUMAI pe aceste suprafețe veți reduce la minim deteriorarea solului și a vegetației naturale. Animalele învață că pe potecile umblate sunt oameni, așa că vor fi mult mai puțin deranjate când întâlnesc turiști pe poteci, decât prin alte locuri.

Rămâneți pe potecile marcate. Umblați în șir indian pe mijlocul potecii chiar dacă e udă, pietroasă sau noroioasă. Peisajul se distruge iremediabil când poteca se lățește cu timpul și devine două făgașe paralele, deoarece unii oameni preferă să meargă pe marginea potecii și ocolesc obstacolele. La fel se întâmplă și la periferia campingurilor etc., unde apar numeroase „poteci sociale”.

Folosiți numai drumurile și potecile marcate pentru accesul la locurile de campare sau la alte suprafețe amenajate. Scurtarea drumului, mai ales în cazul potecilor în serpentine, are urmări dezastruase. Apele de la ploi și topirea zăpezii preferă să se scurgă pe scurtături, care devin făgașe din ce în ce mai adânci și versantul se distruge. Acoperirea făgașelor și refacerea aspectului unui versant erodat, sau mai rău - cu alunecări de teren, sunt lucrări foarte costisitoare. Ocoliți zonele sensibile, în care se desfășoară acțiuni de refacerea vegetației sau

solului.

Călătoria cu barca, pescuitul și alte activități pe apă pot distruge malul și zona învecinată, sau reciful. Informați-vă la autoritățile din zonă cum se procedează pentru a reduce la minim impactul asupra acestor resurse naturale. Alegeți totdeauna suprafețe de teren durabil pe care să intrați cu barca în apă, s-o ancorați sau s-o scoateți din apă și garați. Evitați bălțile temporare, barierele de corali sau zonele bogate în viețuitoare. Folosiți zonele de campare amenajate și suficient de mari pentru grupul Dvs.

Unele zone intens vizitate au suprafețe și locuri speciale pentru campare sau adăpostire. Folosirea lor poate reduce mult distrugerea vegetației și a altor formațiuni naturale. Dacă nu există loc amenajat de campare, căutați și folosiți locuri în care stratul superior de vegetație e deja uzat. Purtați încălțăminte cu talpa moale și concentrați-vă activitatea în centrul zonei deja deteriorate, pentru a evita lărgirea ei.

În zonele cu urși grizzly se recomandă separarea locului de gătitul hranei de locul pentru dormit. În caz contrar, corturile, rucsacii, echipamentul și bucătăria trebuie adunate pe o suprafață de teren cât mai mică, deja bătătorită, sau rezistentă. Această tactică protejează vegetația înconjurătoare și evită apariția de zone „satelite”. Camuflați cortul în dosul unor ecrane naturale cum ar fi copaci sau stânci.

În zonele neumblate nu călca de mai multe ori pe același loc!

Nu modifica peisajul! Limitați-vă la potecile și campingurile existente. Înmulțirea nejustificată a potecilor și locurilor de popas a ajuns să alarmeze atât administratorii terenurilor publice cât și turiștii din SUA. Chiar și în regiunile cu circulație turistică mică și stabilă, locurile de popas s-au înmulțit în zonele neumblate. Așa că duceți-vă în zone nelocuite numai dacă sunteți hotărât să

NU lăsați nici o urmă

acolo. Din punctul de vedere al Naturii, e mai bine să folosești poteci și locuri de popas marcate, decât să înființezi altele noi.

Când ești silit să umbli în afara potecilor marcate, calcă pe suprafețe rezistente cum ar fi stâncile, zăpada, gheața, pietrișul, nisipul, sau plutește pe o apă navigabilă. Din cauza tăriei rădăcinilor și a tulpinilor flexibile, iarba uscată este rezistentă.

Mergeți în șir indian pe mijlocul potecii, chiar când e umedă sau noroioasă. În zonele cu sol ușor erodabil, cu floră și faună rară, sau unde vegetația crește greu, umblă numai pe potecile marcate. Surprinzător, unele plante și animale din cele mai sensibile cresc în zonele aride, cum ar fi solurile nisipoase din sudul statului Utah, sau pe brânele stâncoase din statul New York.

Ocoliți zonele în care a apărut un început de impact asupra mediului. Nu crea poteci și locuri de popas noi. Întreabă administratorii locali de terenuri despre oportunitatea mersului în zone neumblate, fără poteci, sau despre utilizarea potecilor de animale. În general, când traversați prin vegetație răsfirați-vă. Dacă fiecare turist va merge pe un traseu propriu, fără ca între vecini să fie o depărtare prea mare, iar fiecare plantă nu va fi călcată de mai mulți oameni, scade mult pericolul apariției unei noi poteci. Mersul în șir indian este acceptabil numai când nu sunt șanse de a călca pe vegetație.

Există zone unde mersul pe teren neumblat e foarte dăunător pentru mediu. De exemplu, cocoșul galben de munte mai trăiește pe câteva brâne stâncoase din parcul Național Pisgah, în Carolina de Nord, și nicăieri altundeva pe glob. Turiștii și alpiniștii sunt singura amenințare serioasă la adresa supraviețuirii acestei specii.

Când este neapărat obligatoriu să umbli pe un teren fragil, încercați să calcați pe suprafețele cele mai rezistente și spune-le tovarășilor din grup să calce exact pe urmele celui din față.

Drumeția peste coclauri.

Mersul cu piciorul sau călare pe cal se poate accepta peste haturi și pe terenuri acoperite cu vegetație, dar bicicletele de orice fel și automobilele de teren 4x4 lasă urme care uneori se vindecă doar după câțiva ani. De aceea bicicletele și automobilele de teren trebuie să meargă numai pe potecile și drumurile amenajate. Când mergeți pe un teren acoperit cu vegetație, alegeți un traseu ca să călcați pe suprafețe rezistente (zăpadă sau piatră). Ca să nu creați o nouă potecă nu mergeți în șir indian, adică nu călcați pe urmele pașilor celui dinainte. Răsfirându-vă, impactul se micșorează.

Locurile de popas:

- **Amplasarea.** Când puneți cortul, una din cele mai bune metode pentru scăderea distrugerii mediului este re folosirea suprafețelor deja afectate. Dacă există un loc de campare, folosiți-l, nu faceți altul.

- **Locurile noi.** Când pentru tabără e obligatorie ocuparea unui loc care n-a mai fost folosit în acest scop, alegeți o suprafață cât mai rezistentă, într-o zonă fără vegetație, care pare sigură, nefolosită de viețuitoare, folosind o suprafață minimă de teren rezistent la impact: o zonă de pădure cu solul acoperit cu ace de brad căzute, o plajă nisipoasă, o porțiune de luncă

inundabilă, sub urma nivelului maxim de creșterea apei râului, o zonă fără vegetație, sau chiar o suprafață netedă de stâncă. Caută o suprafață plană de stâncă, sau de pietriș, pentru a găti pe ea. Concentrează toate activitățile pe această suprafață, pentru a proteja alte zone mai fragile. Dacă nu se poate altfel, suprafața mai puțin rezistentă va fi folosită pentru culcuș. Protejați zonele de mal așezând tabăra la peste 70 m. de malul oricărei apei, lac sau râu.

În zonele neumbrate, se poate evita impactul asupra mediului rămânând acolo doar o singură noapte. În astfel de zone, mergi de la cort la apă, la bucătărie și la toaletă mereu pe alt traseu, pentru a evita apariția unei poteci. În general, evită influențarea formațiilor naturale greu regenerabile, cum ar fi lichenii, copacii etc. În zonele neumbrate, locurile deja folosite pentru popas trebuie evitate, pentru a le lăsa să se refacă. Înainte de a despacheta, mai uită-te încă odată dacă zona aleasă nu e folosită de păsări sau de alte animale.

- **Excepția de la regula celor 70 de m.: tabăra pentru canotori.** Când călătoriți cu caiacul, canoarea sau pluta, adeseori cel mai bun loc de tabără este pe o coamă de pietriș sau nisip, aflată sub urma nivelului maxim de creșterea apei râului. Tabăra instalată acolo va avea un impact minim asupra vegetației învecinate apei dar va fi la mai puțin de 70 m. de malul râului, așa că nu uitați:

- Pentru gătit folosiți o sobă portabilă. Pentru a face un foc cu lemne, folosiți ca vatră o cutie pliabilă din tablă. Resturile focului făcut direct pe sol pe malul râului rămân pe nisip **ani de zile** și desfigurează peisajul.

- Spălarea pentru necesități igienice se va face departe de mal, numai dincolo de urma nivelului maxim de creșterea apei râului.

- Apa rezultată din spălarea veselei se aruncă la o distanță mai mare de 70 m. de mal.

- La plecare se va curăța cu atenție locul de tabără.

- Nu construiți structuri ori mobilier, nu săpați canale.

- Urina și excrementele se vor evacua la o distanță mai mare de 70 m. de mal. Înainte de a face excursia pe râu informați-vă despre reglementările oficiale stabilite de administrația terenurilor publice din zonă, privind îndepărtarea excrementele umane.

Locul bun de tabără se găsește, nu se amenajează!

Care sunt caracteristicile unui loc bun pentru punerea cortului?

Siguranța, izolarea, confortul – sunt caracteristici care nu se demodează niciodată, iar asigurarea lor nu exclude posibilitatea progresului. Eventual putem aduce de-acasă și diverse piese de mobilier ușor sau alte amenajări portabile, ceea ce va evita confecționarea lor la fața locului, dăunând mediului. Sobele portabile, saltelele, mesele, scaunele, felinarele, chiar dușurile cu energie solară, sunt ieftine, se montează și se demontează ușor.

La plecare locul de popas se lasă curat și cu înfățișare naturală. Fă-l să arate natural și neumbrat. În Natură, noi turiștii suntem vizitatori, dar în același timp și gazdele celor care vin acolo după noi. Aceștia vor remarca ospitalitatea noastră – sau lipsa ei. Gunoaietele, inscripțiile, stricăciunile făcute copacilor, murdăria vizibilă rămasă de la oameni și animalele de companie, vetrele de foc hidoase, sau alte aspecte asemănătoare, sunt dovezi de nesimțire. Dacă facem curat și adunăm resturile noastre și la nevoie chiar și ale altora, cu prețuri câteva minute

consumate, o să avem cu toții de câștigat.

În vecinătatea campingurilor copacii au de suferit. Ai grijă să nu le rupi crăcile când pui cortul, legi o sfoară pentru rufe sau când atârni alimente. Nu folosi sârmă și cuie. Ca să protejezi coaja copacului, sub sfoara pe care o legi de cracă pune o căptușeală din cârpă sau alt material. Tot așa, agață felinarul undeva unde nu va afuma vreo ramură. Dacă folosești animale de povară, îngrădește-le cu garduri improvizate din crăci rupte, tufe de măracini etc., fără a le lega direct de vreun copac.

Nu folosi copacii ca ținte pentru aruncarea cuțitelor sau securii.

Chiar și când poposești într-un camping amenajat, la plecare lasă locul să arate cât mai natural posibil. Ruperea unei crăci din copac lasă o cicatrice urâtă și deschide bolilor un drum spre interiorul arborelui.

Modul corect de procurarea lemnului de pentru foc – vezi #

Protejează sursele de apă

Bancurile de nisip sau pietriș întinse de-a lungul malurilor râurilor mari sau mării au suprafața rezistentă, potrivită pentru activitatea de tabără cu puțin impact. Din contră, malurile înverzite ale lacurilor și pâraielor sunt fragile și ușor erodabile. Plantele și animalele se adună pe aceste maluri să bea apă, așa că pune tabăra la peste 70 m (70 de pași mari, de adult) de mal, dacă zona nu are alte reglementări. În zonele aride, această distanță asigură accesul animalelor sălbatice la apă și evită poluarea ei accidentală.

Uneori, chiar și zonele marcate pentru campare sunt greșit amplasate, prea aproape de apă sau de potecă.

Apa uzată

Spălarea corpului și veselei se face la peste 70 m de malul apei, lacului etc. În felul acesta se evită frământarea malului și pătrunderea săpunului sau altor substanțe poluante în apă.

Apa murdară rezultată se va împrăști pe sol. E preferabil să folosești produse igienice care curăță mâinile fără a avea nevoie de apă.

Vesela se spală într-un vas sau o găleată pliantă, la peste 70 m. de sursa de apă. Pe cât posibil spală vesela cu nisip etc., evitând folosirea detergentilor și săpunului. Apa rezultată va fi trecută printr-o sită și împrăștiată pe sol cât mai departe de tabără, mai ales când se pune problema urșilor. Resturile reținute de sită se împachetează alături de celelalte gunoaie și se evacuează în rucsac. Se va evita accesul animalelor la ori ce fel de resturi de alimente, din motivele arătate la # ...

În zonele amenajate pentru campare, utilizarea repetată a anumitor locuri pentru aruncarea apei uzate poate duce la acumularea mirosurilor, noroiului și resturilor de alimente. Întrebați administratorul campingului unde recomandă spălarea veselei și despre alte măsuri pentru a NU lăsa urme.

Săpunul și detergentii

Folosiți cât mai puțin săpun, chiar și cel de tip biodegradabil, căci poate deteriora calitatea apei din lacuri și râuri. Spală-ți corp la peste 70 m de malul apei, cu apă adusă într-o sticlă etc. În felul acesta solul va filtra apa uzată. În cazul că e puțină apă, nu te scâlde în râu, lac etc. Șamponul, uleiurile și cremele pentru piele etc. pot otrăvi apa potabilă prețioasă.

Regula LNT 3: Nu murdări Natura și evacuează gunoiul!

Părăsirea locului de tabără: Înainte de plecare readu zona la aspectul natural pe care l-ai găsit la sosire: reasează pietrele și crăcile folosite la locul lor etc. Acoperă suprafețele dezgolite cu frunziș căzut sau ace de brad. Zburlește iarba turtită și încearcă să ascunzi că acolo a fost o tabără. Dacă zona rămâne puțin umblată, nu se va degrada. Dacă turiștii își dispersează activitățile, teoretic nu vor apare poteci sau suprafețe deteriorate.

Adu cu tine tot ce ai nevoie și la plecare ia cu tine tot ce ai adus!

Deși am văzut cu toții această lozincă pe panourile de la cabane sau pe traseele turistice, nu toți știm bine ce înseamnă asta. Orice turist este obligat să curețe bine locul înainte de a-l părăsi. La turiștii responsabili lozincă **Adu cu tine tot ce ai nevoie și ia cu tine tot ce ai adus!** devine o purtare instinctivă.

La plecare, toate gunoaiile și resturile de hrană din zona taberei și din vecinătate se adună,

apoi se împachetează și se iau în rucsac. Verifică bine locul de tabără ca să nu scape vreun rest alimentar sau gunoi neadunat. Absolut toate resturile se împachetează în pungi din plastic și se iau în rucsac. Pentru binele sălbăticiunilor este obligatoriu să nu lăsăm pe jos resturi de alimente ori de la gătit, cum ar fi picături de grăsime sau firimituri de pâine. Pregătește de acasă hrana astfel ca să nu rezulte resturi puturoase.

Nu vă bazați că gunoiul și resturile pot fi arse complet. Gunoiul parțial nears sau îngropat va atrage totuși animalele și va strica peisajul, deranjându-i pe vizitatorii următori.

La cu tine destui saci de gunoi, pentru adunarea resturilor tale (poate și ale altora!). Înainte de a părăsi locul de popas verifică atent să nu rămână „micro-gunoaie” cum ar fi: firimituri de mâncare, mucuri de țigară, coji de portocale, coji de ouă sau de semințe. Stârnește copiii din grup la un joc-întrecere: care descoperă mai multe „semne de om”. Gunoiul aruncat sau necules e nu numai urât, ci și mortal pentru animale. Pungile de plastic omoară păsărelele, broaștele și mamiferele marine. Undițele părăsite agață și rănesc orice mișcă, de la câini la porumbei, așa că adunați-le când plecați.

Iată o listă de lucruri de care turiștii uită:

- **Folia din aluminiu.** Prea mulți turiști aruncă folia în foc sperând că o să ardă. Arde ea, dar nu complet. Totdeauna rămân bucățele nearse pe care vântul le împrăștie peste tot. Dacă ambalați alimentele în folie, trebuie s-o luați înapoi în rucsac. Nu uitați că multe ambalaje de supă, cacao etc. deși par din hârtie, conțin folie. Și acestea trebuie luate din Natură.

- **Cutiile din aluminiu.** Cutiile de bere sau alte băuturi nu ard. Puteți să le băgați în foc ca să ardă diversele resturi din ele, dar la urmă trebuie să le scoateți din vatră, să le turtiți, să le împachetați și să le luați în rucsac.

- **Mucurile de țigări.** Dacă fumați, nu uitați două lucruri: unu, s-o faceți într-un loc sigur; această grijă devine de două sau trei ori mai importantă în sezonul uscat, când pericolul de incendiu crește enorm. Foarte multe incendii de pădure au pornit de la un fumător neglijent, care n-a stins bine mucul de țigară.

Și doi, după ce terminați de stins mucul, băgați-l într-o pungă și luați-o în rucsac.

- **Cojile de portocală.** Or fi ele organice, dar se descompun foarte încet. Chiar pe vreme umedă, cojile de portocală rezistă multe săptămâni. Iar în unele zone foarte uscate, durează ani de zile până dispar. Cojile de portocală sunt urâte și trebuie evacuate în rucsac.

- **Cojile de alune și de ouă.** Dacă aveți un foc puteți să le ardeți, dar aveți grijă că cele de ouă nu ard totdeauna complet. Căutați atent prin cenușă și adunați toate bucățile nearse. Dacă nu aveți foc, atunci toate cojile de semințe, alune, ouă, trebuie împachetate și luate în rucsac.

- **Alte resturi organice.** Ca regulă generală, orice gunoi trebuie evacuat în rucsac, inclusiv resturile alimentare. Această regulă este foarte importantă dacă înnoptați în zone aglomerate. În zonele mai puțin umblate de turiști, se admit mici abateri de la regulă. Atenție să nu lăsați pe jos resturi alimentare, dar când ele totuși apar, amestecați-le bine cu sol moale din stratul superficial (ceea ce ajută procesului de compostare) și apoi îngropați amestecul.

- **Îndepărtarea măruntaielor de vânat.** Resturile de pește sau vânat vor fi aruncate departe de poteci, izvoare de apă, sau locuri de tabără. În anumite cazuri poate fi necesară îngroparea, arderea completă, sau împachetarea măruntaielor împreună cu celelalte resturi de evacuat. Reglementările oficiale variază mult de la o regiune la alta.

- **Gunoaie mărunte.** Învățați-vă să aruncați automat o ultimă privire atentă în jur înainte de părăsirea locului de popas, pentru a descoperi gunoaie rămase, inclusiv din cele mărunte. Acestea pot fi ambalaje de caramele, bucățele de folie din aluminiu, mucuri de țigări etc. O verificare rapidă și o ultimă adunare de gunoaie este indicată și în zonele de lansarea bărcilor în

apă, parcaje, platforme de la care pornesc potecile. Este una din micile fapte bune pe care le puteți face pentru sănătatea mediului ambiant.

Spălarea

Generalități. Spălarea corpului și veselei se face la peste 70 m. de malul râului sau lacului, cu apa adusă într-un vas, folosind săpun biodegradabil în cantitate minimă.

În tură folosește cât mai puține vase! Mănâncă direct din oala în care ai preparat hrana. La sfârșit clătește vasul cu puțină apă și înghite resturile. Apoi, spală vasele cu nisip, fără săpun. Împrăștie pe sol apa rezultată de la spălarea veselei.

Chiar dacă administrația zonei nu impune alte reguli, nu introduceți în sursele de apă: săpun, apă rezultată de la spălarea veselei, resturi de hrană, sau gunoaie. (Atenție că în unele zone de deșert, cum ar fi de-a lungul Marelui Canion Colorado, administrația cere să aruncați apa rezultată de la spălarea veselei în fluviu. În orice altă zonă sălbatică astfel de fapte sunt însă interzise).

Grupurile mici. De obicei în grupurile mici spălarea veselei se face individual. Metoda e simplă: pune puțină apă în vasul murdar (preferabil apă caldă rămasă de la gătit), spală-l cu degetele înmuiate în nisip, agită apa și arunc-o cât mai departe de sursa de apă. Nu e nevoie de detergent, dar dacă folosiți totuși, să fie cât mai puțin.

Grupurile mari. Grupurile mari pot stabili un punct central de spălare, desigur depărtat de sursa de apă. Prevederea a trei găleți (una cu apă și detergent, alta cu apă de clătit, a treia cu apă de clătit și un dezinfectant) va micșora drastic pericolul îmbolnăvirii membrilor grupului de boli intestinale. Când se termină spălarea, apa din găleți se varsă printr-o sită într-o groapă. Resturile reținute de sită vor fi împachetate alături de restul gunoaielor și luate în rucsac.

Spălarea pe corp. Pune apă într-o sticlă din plastic și spală-te pe corp cu un burete, la distanță mai mare de 70 m de malul apei. Economisește apa! Pentru șters se poate folosi o cârpă mică sau un prosop, care se va stoarce în mod repetat după ce se șterge viguros o zonă din corp, dar uscarea finală se face mergând (datorită încălzirii corpului).

Îndepărtarea excrementelor umane

Indiferent de limba în care se spune „unde e toaleta?”, întrebarea este importantă oriunde, chiar și în natură. Acolo unde nu există o construcție specială, rezolvarea problemei necesită puțină pregătire, o oarecare inițiativă, și ceva creativitate. Pentru a fi corectă, îndepărtarea excrementelor umane trebuie să satisfacă următoarele condiții:

- Evitarea poluării surselor de apă;
- Să elimine contactul cu insectele și animalele;
- Să asigure o descompunere cât mai completă;
- Să asigure un impact social minim.

Îndepărtarea incorectă a excrementelor umane poate duce la poluarea apei potabile, la răspândirea agenților de îmbolnăvire cum ar fi giardia, la situații neplăcute pentru cei care sosesc ulterior pe acolo. Când solul este subțire sau rar, cum ar fi în tundra nordică sau în golul alpin, apele de ploaie pot duce resturile de mâncare și alte substanțe poluante direct în sursele de apă. De exemplu, majoritatea apelor din apropierea cabanelor și refugiiilor din Nord-estul SUA sunt poluate vara. Menționăm că apele din zonele nelocuite pot fi contaminate cu bacterii și de animalele domestice sau sălbatice.

Toalete și instalații sanitare amenajate. Descoperiți și folosiți astfel de amenajări oriunde există.

Rezolvarea individuală. Dacă nu există toalete amenajate, introduceți excrementele în gropi adânci de 15-20 cm săpate la peste 70 m de apă, potecă, tabără sau scurgere de ape. Dacă nu vă puteți lăsa pe vine, stați pe marginea unui buștean sau unei stânci (lângă care ați făcut groapa!). Pentru săpat și acoperit groapa, se poate folosi o mică lopată portabilă, vârful unui băț etc., iar în sol moale chiar călcâiul bocancului. Bacteriile din sol vor descompune excrementele și vor distruge microbii din ele. Nu lăsați excrementele umane sub stânci, deoarece acolo se descompun târziu iar ploaia le poate duce spre o sursă de apă. Locul în care se sapă groapa trebuie să fie departe și izolat de orice lac, baltă, râu, vale seacă, râpa, mlaștină, precum și de alți turiști. Preferabil să faceți cele necesare în cursul zilei, pentru a evita seara aglomerația din zona campingului.

La plecare acoperă și camuflează gropile.

Grupurile mici. Grupurile mici vor folosi îndepărtarea individuală a excrementelor după metoda pisicii: cu călcâiul, sau cu o piatră lată, sau cu o lingură, în solul pădurii se sapă o groapă nu foarte adâncă. Înainte de a săpa, asigură-te că ești la peste 70 m. de orice sursă de apă. După ce termini, amestecă stratul superior de sol cu excrementele (ceea ce ajută mult la accelerarea procesului de descompunere) și îngroapă, apoi acoperă totul.

Latrine pentru grupurile mari. Pentru grupurile mari, cu copii (care nu merg în zonele nelocuite!) se folosesc șanțuri săpate într-un loc ales după aceleași criterii ca pentru o groapă săpată. Drumul de acces la latrină va fi pe suprafețe rezistente. Un șanț corect are lățimea mai mare decât adâncimea: aprox. 35 cm adâncime și 70 cm lățime, iar lungimea suficientă pentru necesitățile grupului. După utilizare, fiecare persoană își va amesteca excrementele cu puțin pământ organic luat din grămada rezultată la săparea șanțului pe marginea gropii. La plecare se îngroapă totul și șanțul se camuflează.

Urina. Mirosul de urină poate deveni o problemă în zonele aride, mai ales de-a lungul văilor, dar de obicei nu se observă. Ușurează-te cât mai departe de poteci și de tabără. Pe timp ploios, urina atrage sălbăticiunile din a căror hrană lipsește sarea. Ca să consume sarea din urină ele desfrunzesc plantele, așa că urinați mai bine pe stânci sau sol fără vegetație, nu pe vegetație.

Hârtia igienică. Pregătiți-vă ca după utilizare să introduceți hârtia igienică într-un sac de plastic. Această metodă asigură impactul minim asupra mediului. Dacă aveți un foc de tabără, aruncați hârtia pe foc. Nu se recomandă arderea hârtiei igienice la fața locului (lângă groapă) decât iarna sau când vremea e foarte umedă. Nu aprindeți niciodată hârtia igienică când vremea e uscată, căci numeroase incendii de pădure au fost provocate de asemenea fapte „nevinovate”. În caz de necesitate, folosiți cât mai puțină hârtie, pe care o veți amesteca cu excrementele și solul organic, apoi îngropați totul și camuflați locul. Hârtia e făcută din lemn și se va descompune.

Încercați și veți constata marea eficiență a mijloacelor naturale de curățare cum ar fi: iarba, bețele, zăpada (sub formă de bulgăre). Eventual puteți începe cu mijloace naturale și finisa

treaba cu hârtie igienică.

După revenirea de la toaletă improvizată spălați mâinile cu o substanță bactericidă: săpun antibacterian, gel de alcool – dar nu în sursa de apă!

Situații speciale

Iarna. „Iarna nu e ca vara”. Există apă peste tot – dar din întâmplare este înghețată – iar solul este tare ca piatra și ascuns sub un strat gros de zăpadă. Excrementele se evacuează personal, în sacul special, afară de cazul în care se poate totuși săpa o groapă, într-o porțiune de sol accesibilă, de obicei sub un copac.

În deșert. În deșert descompunerea se petrece foarte încet din cauza uscăciunii, însă puținul care se petrece este mult ajutat de soare, așa că excrementele nu trebuie îngropate prea adânc. Alegeți un loc ferit, apoi turțiți excrementele cu un băț sau o piatră, și acoperiți-le cu un strat subțire de sol. Hârtia igienică poate fi arsă (dar numai când nu e nici un pericol de incendiu) sau împachetată într-o pungă și luată în rucsac.

În zonele de mare altitudine și deșertice nu se găsește sol moale, în schimb numărul turiștilor e mare. Pentru a proteja sănătatea turiștilor și sursele de apă, administratorii acestor zone folosesc diverse mijloace: de la toaletele ecologice până la evacuarea excrementelor cu ajutorul elicopterului. Există și posibilitatea de a-ți evacua singur excrementele într-un sac special. Acesta poate fi golit în toalete sau locuri special amenajate, conform reglementărilor locale.

Cu barca pe mare. Sapă o groapă puțin adâncă pe țărm, în zona inundată de flux. După ce o acoperă apa, marea va face restul.

Cu barca pe râu. Reglementările privind accesul pe multe ape navigabile impune folosirea unei toalete portabile. La sfârșitul călătoriei, rezervorul toaletei se golește într-un bazin special amenajat pentru deșeuri, de unde amestecul ajunge la stația orășenească de tratarea apelor de canalizare. Se interzice aruncarea excrementelor umane în gropile de gunoi. În locul de popas pe malul râului, toaleta se va amplasa pe un teren durabil, astfel ca drumul pentru acces la ea să nu distrugă vegetația. Deoarece toată vara turiștii refolosesc zilnic aceleași locuri de tabără, multe agenții care administrează râurile din Vestul SUA impun turiștilor nautici să aibă toalete portabile și să evacueze toate excrementele. Informați-vă din timp despre regulamentele valabile în zonă.

Tampoane. Produsele igienice pentru femei trebuie împachetate după utilizare și luate în rucsac, deoarece se descompun foarte greu și atrag animalele. Indiferent de modul cum se îndepărtează excrementele din teren, se interzice îngroparea tampoanelor! Ele vor fi totdeauna împachetate în două, mai bine trei sacoșe puse una în alta, împreună cu un pachetel spart cu ceai sau aspirină zdrobită ca să taie mirosul, și luate în rucsac. Dacă aveți un foc de tabără zdravăn, ele pot fi arse (necesită o temperatură mare; pericol de incendiu!), dar după ce se răcesc, resturile carbonizate se împachetează și se evacuează în rucsac.

[continuare >>](#)